

1141

442

1956

A Magyar Kereskedelmi és Pénzügyi Dolgozók Szabad Szakszervezetének Elnöksége megtárgyalta a szakszervezethez tartozó dolgozók élet- és munkakörülményeit. Megállapította, hogy a Rákosi—Gerő-klíka uralma alatt szakmánk dolgozóinak anyagi helyzete egyre romlott, 1949-től 1955-ig a kereskedelmi dolgozók reálbére csökkent. A kereskedelmi és földművesszövetkezeti dolgozók megbecsüléséről legfeljebb csak említést tettek, ugyanakkor számukra még az akkori törvényekben biztosított jogokat sem voltak hajlandók érvényesíteni.

A kereskedelmi és földművesszövetkezeti dolgozók rendkívüli alacsony színvonalú élet- és munkakörülményei nem tették lehetővé, hogy megvalósítsuk a sokat hangoztatott kulturált kereskedelmet. Elsősorban az élelmiszerboltok túlszűfoaltsága, az állandó létszámcsoökkentések miatt a kereskedelmi munka színvonala nem javult, hanem csökkent.

Mindezek ellenére a fegyveres harcok idején a kereskedelmi, pénzügyi földművesszövetkezeti, vendéglátóipari, szállítási dolgozók — sokszor életük kockáztatásával is — olyan munkát végeztek, hogy kiérdemelték az egész ország megbecsülését és tiszteletét. Szakszervezetünk elnöksége ezúton is köszönetét és elismerését fejezi ki. Szakszervezetünk elnöksége a legkövetkezetesebben harcol és sikraszáll a kereskedelmi, földművesszövetkezeti és pénzügyi dolgozók megbecsüléséért, életszínvonalunk sürgős emeléséért. Ennek érdekében az alábbi követeléseket hozza a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány, valamint szakmánk minden dolgozójának tudomására:

1. a) A Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány által bejelentett alaphéremelést, valamennyi 1500,— Ft fizetésen aluli dolgozókra vonatkoztatni kell. Figyelembevéve a vendéglátóipar és az üzemélelmelés hálózati dolgozóinak az átlagosnál is alacsonyabb bérszínvonalát, számukra 20—25%-os alaphér-

emelést kell biztosítani. A vállalatok igazgatásában foglalkoztatott tisztviselők és pénzügyi dolgozók alaphétét a szak-képzettség és a szolgálati idő figyelembevételével kell rendezni.

A bérrendezés során el kell érni, hogy a pénzügyi dolgozók, valamint a vállalatok igazgatásában foglalkoztatott tisztviselők bérszínvonala azonos legyen a más népgazdasági ágakban foglalkoztatott dolgozókéval. Az alkalmazottak alaphétrendezését 1957. január 1-i hatállyal kell végrehajtani.

- b) A kereskedelem területén foglalkoztatott segéd- és rakodómunkások, valamint kisegítő és szolgáltató üzemekben, vagy egyéb területen foglalkoztatott betanított és szakmunkások órabétét a következőképpen kell megállapítani:

szállító-, rakodó-, raktári munkás, segédmunkás	4—6,— Ft/óra
betanított munkások	5—7,— Ft/óra
szakmunkások	7—9,— Ft/óra

A fenti órabérek biztosított bér. Amennyiben a dolgozók teljesítménybérben kívánnak dolgozni, úgy a biztosított órabéren felül a teljesítménybér és a biztosított bér közötti többletkülönbséget ki kell fizetni. Kivételes szaktudást igénylő munkáknál kiemelt órabért lehet alkalmazni, mely 12,— Ft-ig terjedhet. 75 kg feletti árumozgatásnál 10% pótlékot kell folyósítani. Munkaidőn túl végzett rakodásnál 50%-os pótlékot kell folyósítani.

- c) A rendszeres havi munkaidőben foglalkoztatott dolgozók minimális keresete 800,— Ft-nál alacsonyabb nem lehet.
- d) A II-es területi bércsoport szerinti bérezést szakmák egész területén meg kell szüntetni és egységesen az I. területi bércsoport szerinti béreket kell alkalmazni.

2. A kis- és nagykereskedelem területén foglalkoztatott alkalmazottak részére évi 3000,— Ft, illetve havi 250,— Ft-os keret erejéig, nagykereskedelmi áron ismét kedvezményes beszerzési lehetőséget kell biztosítani. Lehetővé kell tenni, hogy nagyobb összegű vásárlás esetén a kedvezményesen beszerzett árufeladásokat 6 havi részletben egyenlítsék ki a dolgozók. A kedvezményes beszerzési lehetőségeket a kereskedelem irányítószervi dolgozói részére is (beleértve a minisztérium dolgozóit) biztosítani kell. A nem kereskedelmi tevékenységű vállalatok dolgozói részére a megfelelő iparágban biztosított kedvezményeket kell

nyújtani. A Terményforgalmi és Raktározási Igazgatóság felügyelete alá tartozó vállalatok telepi dolgozóinak, valamint családtagjainak térítés ellenében kenyérgabonát kell biztosítani. A vendéglátóipar és üzemélelmezés területén dolgozók részére napi egyszeri főétkezést kell térítés nélkül biztosítani.

3. A kiskereskedelem hálózati dolgozóinak jutalékrendszerét olyképpen kell módosítani, hogy a forgalmi jutalékot a megemelt alappéren felül kapják. A vendéglátóipar és üzemélelmezés területén a kiskereskedelembe bevezetett jutalékos rendszerhez hasonló bérezést kell alkalmazni. 1956. nov. 1-től meg kell szüntetni a jutalék kifizetése mértékének korlátozását.

A vállalat igazgatásában a premizálható munkakörök megállapítását a vállalat szakszervezeti bizottságának és igazgatójának hatáskörébe kell utalni.

Lehetővé kell tenni, hogy a vállalat eredményéből, valamennyi dolgozó munkabére arányában részesüljön.

4. Meg kell szüntetni szakmánk dolgozóinak térítés nélküli túlóráztatását.

a) Az üzletek nyitvatartási idejét úgy kell megállapítani, hogy a munka előkészítésével és befejezésével kapcsolatos teendőket a dolgozók törvényes munkaidejük alatt végezhessék el.

b) A kiskereskedelem területén a vasárnapi nyitvatartást meg kell szüntetni. Az iparcikkboltokban és áruházakban a heti munkaidőt szombaton legkésőbb 14 órakor be kell fejezni. Mindazon munkakörökben, ahol a törvényes munkaidő jelenleg a havi 210 órát meghaladja, a munkaidőt 210 órára kell csökkenteni. A munkaidő csökkentése általában nem járhat keresetcsökkentéssel.

c) A boltvezetők, áruházi osztályvezetők és közétkeztetési üzemegységvezetők, valamint ezek helyetteseinek beosztásuk alapján járó pótszabadságát a folyamatos munkaviszonyuk alapján járó pótszabadságokon felül kell biztosítani.

d) A pénzügyi és kereskedelmi dolgozók körében a dolgozók egyhónapos munkakiesése esetén biztosítani kell a helyettesítést.

5. A munkaviszonnyal kapcsolatban jelenleg érvényben lévő rendelkezéseket felül kell vizsgálni és a dolgozókra nézve sérelmes, elsősorban az alább felsorolt intézkedéseket kell megváltoztatni:

- a) Módosítani kell a nyugdíjrendeletet úgy, hogy a teljes szolgálati időt figyelembevegyék olyképpen, hogy az első 25 évnél évenként 1%-kal, 25 éven túl 2%-kal emelkedjék a törzsnyugdíj. Lehetővé kell tenni, hogy a szakmánkban foglalkoztatott nagyszámú idős és csökkent munkaképességű, de 10 éves munkaviszonnyal nem rendelkező dolgozók nyugdíjba kerülhessenek.
 - c) A családi pótlékot fel kell emelni, hogy a többgyermekes anyák gyermekeik nevelését biztosítani tudják.
 - d) A szakszervezeti bizottságok és az igazgatók hatáskörébe kell utalni a munka- és védőruha jogosultságának és kihordási idejének elbírálását. A munkaruhák tisztításáról az élelmiszerkereskedelemben és a vendéglátóiparban a vállalat köteles gondoskodni.
 - e) Mindazon dolgozók részére, akik a vállalat adottságai miatt szervezett üzemi étkeztetésben nem részesülhetnek, az étkezési hozzájárulást biztosítani kell.
 - f) Meg kell szüntetni a kiküldetés és külszolgálati díjak közötti különbséget. Magánszállások igénybevétele esetén a tényleges költségeket kell megtéríteni, amit a szállodai díjak összegében kell maximálni. Rendezni kell a munkópénz fizetésére vonatkozó rendelkezést. Minden boltvezető részére, aki pénzt is kezel, munkópénzt kell folyósítani. A banki pénztáraknál a munkópénz összege a pénzforgalom nagyságához igazodjék.
6. Felül kell vizsgálni a táppénz jelenlegi helyzetét. Meg kell szüntetni azt, hogy a szervezetlen dolgozók alacsonyabb táppénzt kapjanak. A kórházban fekvő betegek jelenlegi táppénzellátománya alacsony, azt fel kell emelni.
 7. A lakáshelyzet megjavítása érdekében a vállalati nyereség meghatározott részéből lakásokat kell építeni.
 8. A dolgozók munkaközvetítését a szakszervezet jogkörébe kell utalni.
 9. Vissza kell állítani a munkanélküli segélyt.
 10. Vissza kell adni a dolgozók részére az 1948. előtt meglévő — jogtalanul elvett — kedvezményeket.

Apr. 1956/442